

СТ А Н О В И Щ Е

От: *Доц. д-р Десислава Георгиева Стоилова*
ЮЗУ „Неофит Рилски“ - Благоевград
Научна специалност: „Финанси, парично обръщение, кредит и
застраховка“

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна
степен **„доктор“** по научна специалност „Финанси, парично
обръщение, кредит и застраховка“ в УНСС.

Автор на дисертационния труд: *Елена Владимирова Панайотова*
Тема на дисертационния труд: *Предизвикателства, рискове и ефекти*
от влизането на България в Евророната

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното
жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед №
633/28.02.2025 г. на Зам. ректора по НИД на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Елена Владимирова Панайотова се е обучавала по докторска
програма към катедра Финанси, Финансово-счетоводен факултет на УНСС
по научната специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и
застраховка“ съгласно Заповед на Ректора на УНСС № 1054/30.03.2018 г.
Обучението е осъществено в задочна форма през периода 12 март 2018 г. –
12 март 2025 г.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Представеният дисертационен труд на тема „Предизвикателства,
рискове и ефекти от влизането на България в Евророната“ е с общ обем от
188 страници. Съдържанието на разработката е структурирано в увод,
четири глави, заключение, библиография и приложения. При написването
на дисертацията е използвана значителна по обем научна литература,
включително 40 източника на български език и 78 източника на английски
език.

Актуалността на дисертационния труд е добре обоснована с оглед на присъединяването на България към Европейския съюз и поетите ангажименти за въвеждане на единната валута, след изпълнението на критериите за конвергенция, което често е обект на ожесточени дебати и привлича значителен обществен и научен интерес. Основната цел и задачите, които си поставя докторантката, както и обектът и предметът на изследването са формулирани ясно и конкретно. Посочени са изследователската теза и работните хипотези на научното изследване. Налице е ясна връзка между изследователската теза, резултатите от изследването и основните приноси в дисертационния труд.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Изследванията в дисертационния труд са извършени с помощта на подходящи изследователски методи, включително теоретико-методологичен анализ, сравнителен анализ, критичен анализ, иконометричен и статистически анализ, индуктивен и дедуктивен анализ и др., в резултат на което са изпълнени поставените цел и задачи на научното изследване.

Дисертационният труд анализира и оценява потенциалните ефекти за България от присъединяването към еврозоната, като основните резултати от изследването потвърждават очаквания положителен ефект върху основните макроикономически показатели.

Постигнати са следните основни научни и научно-приложни резултати:

Изследването демонстрира сравнително високата степен на готовност на България за присъединяване към еврозоната по отношение на критериите за номинална конвергенция, включително устойчивост на държавната финансова позиция, стабилност на валутните курсове, дългосрочните лихвени проценти и ценова стабилност, съчетана с изоставането на страната по отношение на показателите за реална конвергенция, като брутен вътрешен продукт (БВП) на глава от населението и производителност на труда.

Изследването доказва, че присъединяването на България към еврозоната ще доведе до очакваните положителни ефекти върху основни макроикономически променливи, каквито са износа на стоки и услуги и brutния вътрешен продукт.

Изследването показва, че членството на България в еврозоната ще генерира редица положителни ефекти за страната, включително достъп до инструментите на парична политика на ЕЦБ, ценова стабилност, по-ниски транзакционни разходи, по-добър кредитен рейтинг на страната и приток

на преки чуждестранни инвестиции, което ще създаде предпоставки за по-висок икономически растеж.

Резултатите от изследването дават основание да се очаква, че присъединяването на България към еврозоната няма да доведе до значителни рискове пред страната, като членството в еврозоната е представено като естествено продължение на действащия в момента паричен съвет.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Представеният дисертационен труд съдържа следните научни и научно-приложни приноси, които обогатяват икономическата теория и практика:

- Извършен е критичен и сравнителен анализ на готовността на България за членство в еврозоната.
- На основата на задълбочен анализ е направена оценка на ползите и рисковете за България от присъединяването към еврозоната.
- С помощта на иконометрично моделиране е направена прогноза за стойностите на износа на стоки и услуги и брутният вътрешен продукт (БВП) на България в два сценария: базов и симулационен, като първият не отчита, а вторият отчита ефектите от членство в еврозоната. Изследването потвърждава очакваните положителни ефекти от присъединяването към еврозоната върху основни макроикономически показатели, като износ и БВП.
- Формулирани са добре обосновани препоръки с практическа насоченост за въвеждане на еврото в България.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Публикационната активност на докторантката обхваща четири самостоятелни публикации, включително две статии, публикувани в списание „Бизнес посоки“, издание на Бургаски свободен университет и два доклада, публикувани в сборници с доклади от международни научни конференции. Представените публикации са с добро качество и са по темата на дисертационния труд.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът е добре разработен, отразява коректно съдържанието и структурата на дисертационния труд, както и основните научни и научно-приложни резултати и приноси от научното изследване.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

В представения дисертационен труд не се забелязват съществени пропуски и слабости, които да поставят под въпрос качеството на разработката.

В процеса на публична защита на дисертационния труд, докторантката би могла да вземе отношение по следния въпрос:

Какви са основните изводи и личната позиция на докторантката относно готовността на България за членство в еврозоната?

8. Заключение

Дисертационният труд е с високо качество и съдържа научни и научно-приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката. Дисертационният труд показва, че докторантката притежава задълбочени теоретични знания по научната специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“, както и способности за самостоятелни научни изследвания.

С оглед на горепосоченото, изразявам своето становище „ЗА“ присъждане на образователната и научна степен „доктор“ по научната специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“ на Елена Владимирова Панайотова.

26.03.2025 г.
Благоевград

Подпис: